



Darut-tevhid

الأصول الثلاثة

TRI TEMELJA

Muhammed b. Abdul-Vehhab et-Temimi, rhm.

SA ARAPSKOG PREVEO I BILJEŠKAMA POPRATIO:

Amir I. Smajić



Darut-tevhid

الأصول الثلاثة

TRI TEMELJA

Muhammed b. Abdul-Vehhab et-Temimi, rhm.

NASLOV ORIGINALA:

El-Ussulu-s-Selase ve edilletuha

AUTOR:

Muhammed b. Abdul-Vehhab, rhm.

PRIJEVOD S ARAPSKOG:

Amir I. Smajić

LEKTURA:

Muhammed Hodžić

RECENZIJJA:

Hajrudin Tahir Ahmetović

DIZAJN KORICE:

ProDesign387

DTP:

ProDesign387

NASLOV NA BOSANSKOM:

Tri osnovna temelja

IZDAVAČ

Darut-tevhid



Darut-tevhid

الإصول الثلاثة

TRI TEMELJA

Muhammed b. Abdul-Vehhab et-Temimi, rhm.

SA ARAPSKOG PREVEO I BILJEŠKAMA POPRATIO:

Amir I. Smajić

Živinice 2021



PREDGOVOR PREVODIOCA

Zahvala pripada Allahu, dželle še'nuh, Gospodaru svih svjetova. Neka je potpuni Allahov salavat i selam na Poslanika Muhammeda, njegovu časnu porodicu i sve plemenite ashabe.

Doista je, Allah, azze ve dželle, stvorio ljude, džinne i meleke samo da bi Mu bili pokorni i kako bi Ga veličali, onako kako to samo Njemu, Uzvišenom, dostoji.

﴿٥٦﴾ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

“Džinne i ljude nisam stvorio osim zato da Mi čine ibadet.”

(Prijevod značenja Ez-Zarijat, 56)

Naprotiv, sve mimo nepokornih džinna i ljudi veliča i slavi Uzvišenog Allaha.

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ﴿٤٤﴾

**“Njega veličaju sedmera nebesa, i Zemlja, i oni na njima;
i ne postoji ništa što Ga ne veliča, ali vi ne razumijete veličanje njihovo.”**

(Prijevod značenja El-Isra, 44)

Istinsko veličanje Allaha, dželle še'nuh, upućujući svaki vid ibadeta i dobročinstva samo Njemu, Veličanstvenom, je najbitniji princip i najvažniji temelj na kojem je sagrađeno ispravno islamsko vjerovanje.



Ujedno, Uzvišeni Allah nije nas ostavio da lutamo u zabludama bez upute i smjernica, nego nam je poslao poslanike, spustio knjige i olakšao puteve spoznaje, kako niko od nas ne bi imao opravdanja za svoja loša djela.

Allah, dželle' šanuh, rekao je:

رَسُولًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِقَلَّ يَكُونُ
لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ﴿١٦٥﴾

**“... o poslanicima koji su radosne vijesti i opomene donosili,
da ljudi poslije poslanika ne bi nikakva opravdanja
pred Allahom imali.” (En-Nisa, 165)**

Svaki poslanik kojeg je Allah poslao, ljude je pozivao da veličaju i slave Uzvišenog Allaha ispovijedajući Mu jednoću, a ujedno da se klone svega što je suprotno tome, kao mnogoboštvo, idolatrija, bezboštvo i sl.

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ﴿٣٦﴾

**“Mi smo svakom narodu poslanika poslali:
Allaha obožavajte i klonite se taguta!” (En-Nehl, 36)**

Pod terminom “tagut” podrazumijeva se svaki vid nevjerstva i mnogoboštva, te sve što odvodi i odvrća od Allahovog puta i upute Njegovih vjerovjesnika.

Imajući u vidu spomenuto, svaki musliman i muslimanka obavezni su detaljno spoznati islamsko vjerovanje, kako bi obožavali i robovali Allahu, dželle še'nuh, onako kako nam je On to naredio u Svojoj Plemenitoj knjizi i putem Poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem.

Kada se period poslanstva i prvih, ispravnih, generacija udaljio, neznanje rasprostranilo, zabluda povećala a većina ljudi vjeri leđa okrenulo, mnogi bitni temelji islamskog vjerovanja postali su nejasni običnom narodu, pa čak i mnogim učenim muslimanima. Radi toga su islamski učenjaci – koji su nasljednici Allahovih poslanika i vjerovjesnika - nastojali da olakšaju i prikažu to vjerovanje na pojednostavljen i pristupačan način običnom narodu, koji detaljno ne izučava vjerske znanosti.

Od onih koji su posvetili krajnji napor u uspostavi i širenju tog ispravnog vjerovanja, u nama blisko vrijeme, je imam i obnovitelj vjere, šejhul-islam **Muhammed b. Abdul-Vehhab b. Sulejman et-Temimi**, rahimehullah.

Imam Muhammed, rahimehullah, živio je u području Nedžda na Arapskom poluotoku, koji se danas nalazi u provinciji Rijad, glavnom gradu Saudijske Arabije. Na ahiret je preselio 1206. h. god.

Pozivao je Allahu danju i noću, javno i tajno, odazivajući se naredbi Uzvišenog:

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ﴿١٢٥﴾

**“Na put Gospodara svoga mudro i lijepim
savjetom pozivaj i s njima se na najljepši način raspravljaj!”**
(En-Nehl, 125)

Živio je u vremenu kada je većina naroda lutala po tminama džehla, kufra, širka, pokuđene i zabranjene pristrasnosti i slijepog slijedenja. Mnogi su pripisivali Allahu nekog ravnim, obožavajući i obraćajući se drugima mimo Allahu, tražeći korist i otklanjanje štete od drugih mimo Allaha, zavjetujući se drugima mimo Allaha, a u isto vrijeme su govorili za sebe da su muslimani.

Kada je ovakvo stanje bilo na Arapskom poluotoku, možemo onda zamisliti kakvo je stanje bilo na drugim mjestima i do koje mjere su ljudi bili zavedeni.

Imam Muhammed b. Abdul-Vehhab, rahimehullah, odlučio je da pokuša vratiti ljude na ispravno vjerovanje, i na tom putu bio je potpomo-
gnut od strane Allaha, dželle še’nuhu, iako je naišao na mnoštvo onih koji su mu se suprostavljali dajući prednost svojim strastima nad istinom, ali,

وَيَأْتِي اللَّهَ إِلَّا أَنْ يُتَمَّ نُورُهُ ﴿٣٢﴾

“... Allah je odbio osim da upotpuni svjetlo Svoje...”
(Et-Tevbe, 32)



Na tom putu napisao je mnoga korisna djela i poslanice, od kojih je i jako kratko ali mnogo poučno i poznato djelo TRI OSNOVNA TEMELJA, koje je pred nama, u kojem se autor na pojednostavljen i lagan način osvrnuo na najbitnija pitanja vezana za islamsko vjerovanje.

Predstavlja nam zadovoljstvo da ovu poznatu poslanicu ponudimo bošnjačkom čitateljstvu u novom izdanju, moleći Allaha, dželle še'nuh, da se svi zajedno okoristimo.

Ovo izdanje poslanice je - pored korekcija grešaka koje su bile prisutne u dosadašnjim prijevodima - obogaćeno i kratkim pojašnjenjem određenih pasusa kroz fusnote.

Savršenstvo je dostojanstveno samo Uzvišenom Allahu, a manjkavost je osobina čovjeka, pa onaj ko uoči određene manjkavosti, propuste ili greške, neka ne škrtari da nam na to ukaže, jer *“Ustrajavanje na greški je manjkavost, a vraćanje na istinu je vrlina.”*

Salavat i selam donosimo na Allahovog Poslanika Muhammeda, njegovu časnu porodicu, vjerne ashabe i sve one koji ih budu slijedili u dobročinstvu i bogobojaznosti do Sudnjeg dana.

Amir I. Smajić





U IME ALLAHA, SVEMILOSNOG, MILOSTIVOG!

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اعْلَمْ رَحْمَكَ اللّٰهُ اَنْهُ یَجِبُ عَلَیْنَا تَعْلَمُ اَرْبَعُ مَسْأَلٍ:
○ **الْأُولَى: الْعِلْمُ:** وَهُوَ مَعْرِفَةُ اللّٰهِ، وَمَعْرِفَةُ نَبِیِّهِ
صَلَّى اللّٰهُ عَلَیْهِ وَسَلَّمَ، وَمَعْرِفَةُ دِیْنِ الْإِسْلَامِ بِالْأَدِلَّةِ.
○ **الثَّانِيَّةُ:** الْعَمَلُ بِهِ.
○ **الثَّلَاثَةُ:** الدَّعْوَةُ إِلَیْهِ.
○ **الرَّابِعَةُ:** الصَّبْرُ عَلَى الْأَذَى فِیْهِ.

Imam, šejhul-islam i obnovitelj tevhida, šejh **Muhammed b. Abdul-Vehhab b. Sulejman et-Temimi**, rahimehullah, rekao je:

Znaj, Allah ti se smilovao, da nam je obaveza naučiti četiri stvari:

Prva: znanje - a to je spoznaja Uzvišenog Allaha, spoznaja Njegova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i spoznaja vjere islama¹, sa dokazima².

1 Spoznaja Allaha, dželle še'nuh, po onome o čemu nas je On obavjestio u Kur'anu i po onome o čemu nas je obavjestio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u svome sunnetu od Njegovih lijepih imena i uzvišenih svojstava i radnji. To je osnova na kojoj počiva ova vjera i prvo što je obaveza na svakom čovjeku da nauči, tj. da je Uzvišeni Allah jedini Gospodar i jedini Bog kojeg su obavezna sva stvorenja da obožavaju iz straha, poniznosti, veličanja i ljubavi prema Njemu. Spoznaja Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je posrednik između nas i Allaha, Uzvišenog, u prenošenju i dostavljanju ove vjere. On je taj koji nas je podučio kako da se obraćamo i približavamo Allahu, dželle dželaluh, i nije ostavio ništa – u čemu se krije sreća i uspjeh na dunjaluku i ahiretu - a da nas o tome nije obavjestio, a također, i ništa - u čemu je nesreća i propast na dunjaluku i ahiretu - a da nas na to nije upozorio. Spoznaja vjere islama koja je utemeljena na potpunom usmjeravanju svakog vida dobročinstva i pokornosti (ibadeta) samo Allahu, Uzvišenom, Jedinom istinskom božanstvu, i potpunom klonjenju od bilo koje vrste širka (mnogoboštva, idolatrije) i nevjerstva.

2 Tj. sa dokazima iz Allahove Plemenite knjige *Kur'ana* i *sunnetu* Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, razumijevajući to onako kako su to spoznale i shvatile prve generacije ovog ummeta.

Druga: rad po tome³.

Treća: pozivanje (da'va) tome⁴.

Četvrta: strpljivost na poteškoćama u tome⁵.

3 Znanje će onome koji ne radi po njemu biti propast na Sudnjem danu. Ebu Berze el-Eslemi, radijallahu anhu, prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: **“Neće se pomjeriti stope roba na Sudnjem danu sve dok ne bude upitan o svojim godinama u šta ih je proveo, i o znanju koliko je radio po njemu, i o imetku kako ga je stekao i u šta ga je potrošio, i o svome tijelu u šta ga je iskoristio.”** Bilježe ga Tirmizi (2417); Darimi (1/131); Ebu Ja'la (2/353) i drugi s dobrim lancem prenosilaca.

4 Da'va, tj. poziv Allahu, je put svih Allahovih poslanika i njihovih istinskih sljedbenika,

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾

“A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, radi dobra djela, i govori: ‘Ja sam doista musliman!’” (Prijevod značenja Fussilet, 33)

Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Onaj ko bude pozivao u uputu, imaće nagradu svih onih koji ga u tome budu slijedili, a od njihove nagrade se ništa neće umanjiti. A onaj ko bude pozivao u zabludu imat će grijeh svih koji ga u tome budu slijedili, a od njihovog grijeha se ništa neće smanjiti“ Hadis je zabilježio Muslim (6980).

5 Strpljivost (ar. es-sabr) je smirenost i čvrstina u srcu prilikom poteškoća i nedaća. Musliman je dužan da se strpi na pokoravanju Allahu, Uzvišenom, izvršavajući Njegove naredbe i kloneći se Njegovih zabrana, te je obavezan da bude strpljiv na iskušanjima koja ga, Allahovom odredbom, na tom putu zadese.

فَاصْبِرْ ۖ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾

“Zato budi strpljiv, ishod će zaista, u korist bogobojaznih biti.” (Prijevod značenja, Hud, 49)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

“O vjernici, tražite sebi pomoći u strpljivosti i obavljanju namaza! Allah je doista na strani strpljivih” (Prijevod značenja El-Bekare, 153.)

Ibn Tejmije, rahimehullah, rekao je: “Onaj ko bude nadaren saburom i čvrstim ubjedenjem (ar. el-jekin), Allah će ga učiniti predvodnikom (drugima) u vjeri.” (*Me-džmu'ul-fetava*, 6/215)



وَالدَّلِيلُ قَوْلُهُ تَعَالَى: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ:
﴿ وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴾.

قَالَ الشَّافِعِيُّ - رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالَى -: لَوْ مَا أَنْزَلَ اللّٰهُ حُجَّةً عَلَى خَلْقِهِ إِلَّا هَذِهِ
السُّورَةَ لَكَفَّتْهُمْ.

وَقَالَ الْبُخَارِيُّ - رَحِمَهُ اللّٰهُ تَعَالَى -: بَابُ: الْعِلْمُ قَبْلَ الْقَوْلِ وَالْعَمَلُ;
وَالدَّلِيلُ قَوْلُهُ تَعَالَى:

﴿ فَاعْلَمَ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللّٰهُ وَاسْتَغْفِرُ لِدُنْبِكَ ﴾، فَبَدَأَ بِالْعِلْمِ قَبْلَ الْقَوْلِ
وَالْعَمَلِ.

Dokaz za spomenuto su Allahove riječi:

“Tako mi vremena, čovjek, doista, gubi, samo ne oni koji vjeruju i dobra djela čine i koji jedni drugima istinu preporučuju i koji jedni drugima preporučuju strpljenje.” (Prijevod značenja El-Asr, 1-3)⁶

Imam Šafija⁷, rahimehullah, kaže: “*Da Allah nije spustio dokaza protiv Svojih stvorenja osim ove sure bila bi im dovoljna.*”

⁶ Allah, azze ve dželle, kune se s čim hoće od Svojih stvorenja, kao što je u ovoj i drugim kur'anskim surama, i ne kune se, dželle še'nuh, osim onim što je vrijedno i uzvišeno kod Njega, dok ljudima nije dozvoljeno da se zaklinju osim s Uzvišenim Allahom kao što je došlo u mnogim hadisima.

Abdullah b. Omer, radijallahu anhum, prenosi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: “*Onaj ko se zaklinje među vama, neka se zaklinje Allahom ili neka šuti.*” Bilježe ga Buhari (2533) i Muslim (4346).

⁷ Ebu Abdullah Muhammed b. Idris eš-Šafi'i el-Muttalibi je poznati imam i jedna od prvaka među islamskim učenjacima. Na ahiret preselio 204. h. g.

A Imam Buhari⁸, rahimehullah, rekao je: *“Poglavlje o znanju prije riječi i djela, a dokaz za to su Allahove riječi:*

“Znaj da nema boga osim Allaha i traži oprosta za svoje grijeh.”
(Prijevod značenja Muhammed, 19), *pa je počeo sa znanjem prije govora i djela.”*⁹

⁸ Ebu Abdullah Muhammed b. Isma'il b. Ibrahim el-Buhari el-Džu'fi je poznati imam i vođa pravovjernih u hadisu. Autor je poznate zbirke hadisa El-Džami'us-sahih koja je navjerodostojnija zbirka hadisa pod nebeskim svodom. Na ahiret je preselio 256. h. g.

⁹ Tj. prvo nam je naredio znanje, a to je da spoznamo da nema drugog istinskog božanstva koje zaslužuje da bude obožavano mimo Allaha, dželle še'nuh, a zatim nam je naredio djelo, a to je da tražimo oprosta za svoje grijeh.



SADRŽAJ

Predgovor prevodioca	5
Početak metna	10
Tri bitne napomene	14
Pravovjernost Ibrahima, alejhis-selam	18
TRI OSNOVNA TEMELJA.....	21
♦ Prvi temelj	22
♦ Drugi temelj.....	32
○ Prvi stepen - Islam.....	33
○ Drugi stepen - Iman (vjerovanje).....	38
○ Treći stepen - Ihsan (dobročinstvo).....	40
♦ Treći temelj	44

